

racyi. Wydział żądał opinii rozmaitych instytucyj, a między temi i Banku krajowego.

Wówczas Bank krajowy przedłożył projekt p. Wrotnowskiego, w którym przyznaje prawo pożyczek melioracyjnych, a w szczególności i na drenowanie także pojedynczym właścicielom dóbr. Wydział krajowy projektu tego nie uwzględnił i wygotował odmienny, a różniący się przedewszystkiem tem, że pożyczki melioracyjne mogą być udzielane tylko spółkom.

Referent widzi w projekcie Wydziału krajowego ujemne obciążenie korzystania z owych pożyczek, spółki bowiem bardzo trudno się zawiązują, gdyż właściciele nie doszli jeszcze do tej oświaty, aby pożyteczność tych spółek rozumieli i do nich chcieli przystępować.

Referent domaga się tedy imieniem komitetu Towarzystwa gospodarczego, aby porzucony przez Wydział krajowy projekt Banku krajowego na nowo wzmocniono i ustawę na tym projekcie opartą starano się w Sejmie przeprowadzić.

Dr. Rutowski w dłuższej przemowie o melioracji sibi twierdził, p. Grossa, wykazuje niemożliwość a przynajmniej nader wielkie trudności załatwienia tej sprawy na podstawie projektu Banku krajowego i stawia dwa wnioski:

1) Towarzystwo gospodarskie uważa za konieczne, uzupełnienie statutu Banku krajowego w tym kierunku, aby Bank krajowy mógł szaraż wydawać obligi melioracyjne dla kredytu melioracyjnego dla spółek wodnych; i

2) Towarzystwo gospodarskie udaje się do Sejmu, aby wezwał Radę, by przedłożyła projekt ustawy, zabezpieczającej ulgi prawno-cywilne i finansowe dla prywatnych osób, przedsiębiorczych melioracji.

P. Wrotnowski i Struszkiewicz bronią twierdzeń referenta — poczem zabiera głos marszałek krajowy.

Dr. Zybkiewicz oświadcza, iż sprawę tak przedstawiono, jakoby zachodził antagonizm między Wydziałem krajowym a Bankiem krajowym. Jakoby Bank w swym projekcie przeznaczał kredyty melioracyjne spółkom i prywatnym, a Wydział tylko pierwszym. Oboż tak nie jest. „Chciałbym obu kredytów — mówi marszałek — ale nie będę miał odwagi przedłożyć takiego projektu Sejmowi, bo wiem, że jakimi miałymy trudnościami do walczania. Wiem, co było przy adreśowaniu gwarancji krajowej obligi Banku. Tu nie idzie o uchylenie antagonizmu, ale zachodzi słusna obawa, że Sejm projekt Banku odrzuci. Towarzystwo gospodarskie może udzielić dyrektyw swym reprezentantom — może wypowiedzieć swą opinię — a może to i na Sejm wypłynąć.

Po przemówieniu jeszcze referenta dra Grossa, uchwalono pierwszy wniosek dra Rutowskiego i wniosek komitetu: „Ogólne Zgromadzenie wyraża życzenie, aby delegaci Towarzystwa gospodarskiego zastępowali zdanie, że kredyt melioracyjny także i właścicielom większych posiadłości dla przeprowadzenia drenowania, udzielanym być winien”.

P. Henzel referował wniosek sanockiego oddziału w sprawie opustu podatkowego. Mówca wyjaśnia, że Izba posłów odpowiednią ustawę już uchwaliła, nie przedłożono jej tylko jeszcze Izbie panów. Ustawa ta s uwzględniła poprawkę Zallingera, o ile to na razie być mogło, jest dość korzystną, należy ją więc popierać. Stawia przeto wniosek, aby Towarzystwo gospodarskie udzieliło się o prośbę wniesioną na ręce jednego z polskich członków Izby panów, by ustawę przyjętą w Izbie posłów, o ile można starano się i w Izbie panów przeprowadzić.

P. Żurawski popiera ten wniosek, a p. Kosłowski s sanockiego (syn) przyłącza się do niego. Pan Kosłowski swraea uwagę, iż nie należy używać zwrotu „opust podatkowy” bo Trybunał administracyjny rozstrzygnął, że jeśli jest „opust podatkowy” to odnosi się tylko do podatków, a nie do dodatków, dlatego w nowo uchwalonej ustawie użyto wyrazu „odpisanie” (Abrechnung) zamiast opust (Nachlass). Dalej p. Kosłowski występuje przeciw ustawie nowo uchwalonej ustawy, że odpisanie ma nastąpić w razie wykazania niedostatków gospodarskiego. Mówca zapytuje, jak ten „niedostatek” ma być udowodniony. Czy do próby mamy jako alegata załączać niezapłacone rachunki i nakazy płatności, czy też mamy jechać po prośbie do Wiednia bez butów?

Wniosek ref. p. Henzla uchwalono.

Prof. Pańkowski przedstawia potrzebę spółek nabiłowych. Rzecz to nie nowa. Poru-

szona była obszernie przez pana Tadeusza Langiego na zjeździe podczas wystawy przemysłowej. Jesteśmy jednak dziś na tej drodze, co przed kilku laty. Pan Pańkowski wykazywał cyframi korzyści dla producentów ze spółek nabiłowych i wspominał o zawiązaniu się mającej we Lwowie staraniem oddziału Tow. gospod. centralnej mleczarni, wnoszą:

1. Poleca się komitetowi galic. Towarzystwa gospodarskiego, aby ze względu na udowodnioną ważność spółek mleczarskich — pomagał tak moralnie jak i materialnie do zawiązania takich spółek.

2. Poleca się komitetowi Towarz. gospodarskiego, popieranie myśli założenia centralnej lwowskiej mleczarni i w razie doświadczenia jej do skutku, popieranie z funduszu subwencyjny nauki młodych ludzi gospodarstwa nabiłowego, przy tejże mleczarni.

Wnioski te bez dyskusji uchwalono.

Koniec posiedzenia o godzinie drugiej po południu.

(Posiedzenie wieczorne).

Przedmiotem obrad wieczornego zgromadzenia Towarzystwa gospodarskiego, były trzy bardzo ważne sprawy, a mianowicie: sprawa przejścia administracji kolei państwowej w ręce zarządu kolei Karola Ludwika; sprawa założenia krajowego Towarzystwa ochrony własności ziemskiej, a trzecia wynagrodzenie szkód, srszadzonych w skutkach manewrów wojskowych.

Pierwszą sprawę poruszył p. Włodek Gniwosz z Potoka, wnosząc interpelację do komitetu, co zamierza uczynić w obec samiaru przydzielenia kolei państwowej pod zarząd kolei Karola Ludwika? Mówca wykazuje, jakie walki prowadziliśmy bezskutecznie o zniesienie taryf i że dopiliśmy tego dopiero przez otwarcie kolei państwowej, na którą kraj dał tyle pieniędzy. Jedną tylko była korzyść z ofiar, poniesionych na kolej państwową, a to ta, że konkurencja dwóch linii kolejowych w różnych rękach stojących, obniżyła taryfy. Jeśli obie koleje będą w jednym ręku, korzyść owa stracona. P. Gniwosz żąda wniesienia memoriału do Koła polskiego i ministra handlu.

Posel Hausner dodaje, że sprawę tę podniesiono także dnia 20. b. m. na ankiecie w Izbie handlowej. Reprezentanci handlu i przemysłu postanowili ostro przeciwić tej machinacji wystąpić.

P. Struszkiewicz oświadcza, że w sprawie tej wniesiono również interpelację na Radzie kolejowej, ale „z braku czasu” została ona dotąd bez odpowiedzi. Krakowski Towarzystwo rolnicze wniosło już memoriał do Ministerstwa handlu, a jeśli jaka akcja przedsięwzięć lwowskie Towarzystwo, to krakowski się przyłączy.

P. Piotr Gross odpowiada, że komitet lwowskiego Towarzystwa nie dotąd nie zrobił, bo dowiedział się o całej sprawie wtedy, gdy już Delegacji naszej nie było w Wiedniu. Teraz jednak, gdy zbierze się Rada państwa, komitet energicznie wystąpi.

Zgromadzenie wreszcie jednogłośnie uchwala: 1. Uznaje się za konieczną potrzebę dla kraju oddanie administracji kolei państwowej w ręce kolei Karola Ludwika; 2. Poleca się komitetowi wystąpienie do Koła polskiego i Rządu odpowiedniego memoriału; 3. Wzywa się pojedyncze oddziały Towarzystwa, aby to samo uczyniły.

Sprawę założenia „krajowego Towarzystwa ochrony własności ziemskiej”, referował doktor Skalkowski. — Mimo bardzo długiej dyskusji nad tą ważną kwestią nie powzięto żadnej uchwały.

Jako nagły wniosek przedkładał pp. Józ. Gizowski, Albin Rajski, Wł. Tymiański i Weissmann:

„Ważne Zgromadzenie poleca komitetowi — aby bezzwłocznie wysłał kilku członków do pana namiestnika s prośbą o spowodowanie w władz, przeprowadzających obecnie oszacowanie szkód w powiatach, w których odbywały się manewry, takiego *modus procedendi*, aby słuszne żądania stron poszkodowanych znalazły należne uwzględnienie”.

P. Gizowski uzasadnia ten wniosek przykładami, że ledwie dziesiątą część szkód swracają. P. Czajkowski Wł. popiera wniosek, mówiąc, że w okręgu przemyskim całe wieś są niezadowolone. P. Rajski widzi tego przyczynę w tem, że w owych komisjach sami niemal wojkowi decydują o wysokości szkody. Przypomina to historię: kto sądzi? wójt — a czyja sprawa? wójt. P. J. Breyer wyjaśnia, że na zwrot szkód s góry przeznaczono 6.000 złr., starając się więc teraz całą szkodę w te kwoty wcisnąć. Należy starać się o zniesienie tego, aby z góry oznaczano, ile „szkody mają wynosić”.

P. Gniwosz sądzi, że lepiej było, gdyby sami poszkodowani poskarżyli się u namiestnika, a nie Towarzystwo, znaczną jednak większość wniosek powyżej podany uchwalono.

P. Breyer referował następnie wniosek oddziału sanockiego o licencjonowaniu buhajów. Przekazano komitetowi do zbadania i zdania sprawy na przyszłym zgromadzeniu.

Wreszcie ostatni punkt porządku dziennego: wniosek samboarskiego oddziału o zmianę dotychczasowego sposobu sprzedaży kłaczy wytrakowanych w zakładach rządowych — referował p. Wł. Gniwosz. Przekazano komitetowi — chowu koni i postanowiono starać się u Rządu, aby zawiadomienia o licytacjach takich kłaczy podawano wcześniej do wiadomości publicznej i s pomocą dzienników.

Na tem wyczerpano porządek dzienny. Pod koniec przewodniczył zgromadzeniu p. Piotr Gross, gdyż ka. Adam Sapieha popieszywszy podciąganiem oddziału do Wiednia. Posiedzenie skończyło się o godzinie 9. wieczór.

KRONIKA.

Lwów dnia 24. września.

Wiadomości osobiste. Pan namiestnik Zaleski, który wyjechał był s zamiarem udania się do Krakowa, powołany s drogi ważną sprawą, powrócił poprzedniej nocy do Lwowa, a do Krakowa uda się za kilka dni. — Hr. Marja Badelowa, żona delegata krak., została mianowaną przez cesarza, damą krzyża gwiazdzistego. — Julian Klaczko po kilkutygodniowym pobycie w kraju, przejechał przedwczoraj wieczór przez Kraków, udając się s Tycyną do Wiednia. — P. Zborowski, prezydent Sądu w Krakowie, wyjechał do Wiednia.

Nekrologia. Henryk Kronenberg, szolny lekarz, autor licznych rozpraw fachowych, stał współpracownikiem *Anatomicznego Archiwum Müllera*,

prytem głośny finansista, zmarł w Montreux w 73 roku życia.

Kalendarz. Sobota (25.): Kleofasa m. — Świętopełka. Wschód słońca o godz. 5. min. 57, zachód o godz. 5. min. 48.

Kalend. myśliwki. We wrześniu wolno polować: na jelenie, kozły, bażanty i kuropatwy, przepiórki i diłkie gołębie, dropie i pardwy, i ptaectwo wodne i błotne w ogólności.

Na pomnik dla s. p. Jana Lama otrzymaliśmy od pp. S. Koleśnickiego 1 złr., Hugo Królikowskiego 1; — razem z poprzednimi 74 złr. 20 cnt.

Dar. Cesarz udzielił s prywatnej swej skatuli gminie Olszanica, w powiecie liskim, na budowę szkoły, zapomogę w kwocie 100 złr.

Przeniesienia. Ministerstwo handlu przeniosło asystenta pocztowego Karola Schwara z Krakowa do Pragi. — Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła asystenta pocztowego Stanisława Lewickiego z Tarnopola do Podwołoczysk.

Caveant consules! Donieśliśmy wczoraj, że komisji sanitarnej, która się utworzyła w Wiedniu w obec spodziewanej cholery, przyznano kredyt 50.000 złr. i że komisja ta uchwaliła urządzt tymczasowy szpital i rozciągnąć nadzór nad kanalizacją. Tak się przygotowują w innych miastach na przyjęcie strasznego nieprzyjaciela; u nas niestety, trzymając się zgnębnej zasady: „jakoś to będzie”, nie nie robią, zdając się w zupełności na Opatrzność boską. Kilka razy już podnosiliśmy tę sprawę, jednak nadaremnie. A tymczasem zaraza, robiąca coraz straszniejsze spustoszenia w stolicy Węgier, lada chwila może się u nas rozgościć, a wtedy będzie już za późno. To też jeszcze raz zwracamy się do ojców miasta z żądaniem przedsięwzięcia natychmiast energicznych kroków, mających na celu przygotowanie wszystkiego, co może wpłynąć na złagodzenie strasznego choroby. Jeżeli zaś Rada miejska nie chce się zająć tą piekącą sprawą, to powinno Namiestnictwo spełnić swój obowiązek, nie możemy bowiem dopuścić do tego, aby w skutek bezradności władz magistrackich a w szczególności fizyka miejskiego, miała padać ofiarą ludność naszego miasta. To też jeszcze raz wołamy: „Caveant consules!”, gdyż niebezpieczeństwo jest groźne i bliskie.

Nowy urząd pocztowy i telegraficzny. W Lwowskich otwarta została stacja telegrafu, połączona s urzędem pocztowym, z ograniczoną służbą dzienną, dla powszechnego użytku.

Internat świętego Józefa. Dnia 19. bm. po południu o godzinie 3. odbyło się poświęcenie internatu, założonego wyłącznie dla kandydatów na nauczycieli ludowych, uczęszczających do lwowskiego Seminarjum męskiego. Aktu tego religijnego dokonali ks. biskup Przyna w przytomności członków Towarzystwa dobroczynności św. Wincentego s Paulo i radcy szkolnego p. Zygmunta Sawczyńskiego. Ks. biskup przemówił potem do wychowanków na temat, jak ważne i trudne jest stanowisko, do którego się sposobą, pocm rekktor Zakładu podziękował ks. biskupowi, że raczył osobiście przybyć na poświęcenie. Internat założony jest przez lwowskie Towarzystwo dobroczynności pod 1. 18 przy ulicy Garmarskiej na 12 uczniów, dotąd przyjęto 9 uczniów; 4 Polaków, 4 Rusinów i jednego Niemca. Celem Zakładu jest wychowywać kandydatów na nauczycieli świątłych, kochających lud, kraj i jego przeszłość i oddających się s zamiłowaniu swojemu zawdowi.

Konkurs dla rozdania robót przy wypracowaniu projektu regulacji miasta Oleszyna rozpisał tamtejsza Rada miejska do końca września br. Zgłaszacze mogą tylko cywilni inżynierowie. Roboty obejmują tryangulację, szczegółowe zdjęcia, wypracowanie planu, obliczenie powierzchni i opisanie granic.

Nieszczęśliwy wypadek s drabiną. Wczoraj o godz. 7. wieczorem był plac Strzelecki widownią nieszczęśliwego wypadku, spowodowanego nieostrożnym obchodzeniem się robotników s drabiną zwaną norymberską, a służącą do zakładania drutów telefonicznych. Owoz drabinę tu usadowioną jak wiadomo na wielkich kołach transportowała trzech robotników, Mikołaj Kaliciński, Michał Rozuma i Władysław Srubecki. Widocznie jednak nie musieli się oni s nią dobrze obchodzić, gdyż w skutek złego zahamowania drabina wyrwała im się z rąk, a to właśnie w miejscu spadistem koło wałów gubernatorskich. Parta własnym ciężarem powaliła się na ziemię jednego s wyżej wymienionych robotników i w szalonym pedzie zbiegła na chodnik, a następnie na próg bramy domu pl. Strzelecki 1. 2. W tej chwili szedł chodnikiem, policjant Urbański, który tylko wielkiej przytomności umysłu może saszczliwy, że uszedł śmierci. Nie oberało się jednak bez smutnych wypadków, gdyż drabina uszkoziła niebezpiecznie przechodzącą ulicą dwie kobiety, Katarzynę Hnatyk i Reisel Adler. Hnatyk odniosła niebezpieczne rany na głowie, i musiano ją natychmiast odstawić do szpitalu głównego, zaś Adlerowa również w kilku miejscach pokaleczona, pozostaje w domowej kuracji. Aresztowanych robotników, na których w pierwszym rzędzie spada odpowiedzialność, wypuszczono na razie na wolność. Dodac jeszcze musimy, że drabina wybiła szyby w domu przy pl. Strzeleckim 1. 2, a to w oknach pierwszego piętra. Pogłoski, które wczoraj wieczorem obiegaly po mieście, że żołnierze policyjni jest ciężko ranni, a jedna kobieta została zabita, są nieprawdziwe.

Z Zakładu głuchoniemych zbiegł wczoraj Teofil Kwaśniak i pomimo energicznych poszukiwań, nie zdołano go dotychczas wysledzić.

Handel dziewczętami pomimo bardzo energicznej akcji tutejszej Dyrekcji policyjnej nie ustaje, owszem wzmagą się coraz bardziej, a sprytni agenci namową i obietnicą świetnej przyszłości, umieją skłonić swę ofary do opuszczenia rodzin. W ciągu ostatnich kilku tygodni odbyło się nawet kilkanaście rozpraw karnych w tutejszym Sądzie m. del., a sprawy oskarżeń o przekroczenie s §. 512 u. k. zostali ostro ukarani. Nie to jednak nie pomaga, ajenci nie dają się tem odstraszyć i prowadzą swoje okrutne rentowne przedsiębiorstwo dalej z wielką wytrwałością. Oto wczoraj wieczorem aresztował agent policyjny Motczanowski, na dworcu kolei Karola Ludwika żydówkę Sitrę Weker, trudniącą się wywozem dziewcząt, a to w chwili, gdy pociąg miał już odejść. W wagonie siedziała s Wekerową młoda 19-letnia dziewczyna Helena Skowronka, która sprytna żydówka chciała wypieścić do Turcji. Dzięki jednak czujności wspomnianego agenta, Wekerowa w czas odstawiono do Sądu.

Słuszne żądanie. Od kilku czytelników naszego pisma otrzymujemy listy s prośbą skierowaną do Dyrekcji teatru, aby ta zechciała nakazać stałe włączenie drzwi wchodowych, otwierających się na obie strony, przed przedstawieniem na chwile przed końcem ostatniego aktu, łańcuchkami, jak to miało miejsce jeszcze niedawno

czasem. Stosownie to rozporządzenie s niewiadomych powodów poszło w zapomnienie, a publiczność narażana jest ciągle na niepodziewane rozbicie lub skaleczenie głowy. Zarządzenie takie nie jest połączone z żadnymi kosztami, to też srodownamy się, że zostanie w najkrótszym czasie urzeczywistnione.

Latarnia naftowa w płomieniach. Onegdaj w latarni naftowej, ustawionej koło domu 1. 44 przy ulicy Janowskiej wskutek złego czyszczenia zajęła się nafta i buchnęła w jednej chwili silnym płomieniem, który zagrażał nawet niebezpieczeństwem pożaru okolicznym domostwom. Na szczęście czeladnik krawiecki, Stanisław Czerny, który tamtedy przechodził, sąjął się przy pomocy jeszcze kilku przechodniów ugasieniem ognia, przy czem dość silnie się pokaleczył i poparzył.

Obłąkana Ettel Damm, wydalona z Zakładu kulparkowskiego dnia 17. bm. do domu, opuściła następnego dnia pomieszkazanie i znikła bez śladu. Ma włosy krótko ostrzyżone, spódnice i kaftanki barwy niebieskiej z białymi guzikami i szlarkami. Chora była nader osłabioną. Mąż nieszczęśliwej uprasza, aby ją w razie spotkania odstawiono do domu przy ulicy Rzeźnickiej 1. 10.

Pożary. W Zamościu, w powiecie przemyskim, szgorzały domy mieszkalne i zabudowania gospodarze trzech włościan; szkoda wynosi około 2000 zł. — Na folwarku Koszyce Małe, w pow. tarnowskim, zniszczył pożar wszystkie zabudowania gospodarskie, spichrze i gumna, z pełnione tegorocznemi zbiorami, wyrządzając szkodę na przeszło 13.000 zł., z których 10.000 zł. pokryte są asekuracją.

W Trybuchowcach, koło Bieczacza, szgorzała dnia 19. bm. gorzelnia dworska i kilkanaście zabudowań włościańskich.

Kraków 23. września. Sprawa schroniska dla osieroconych chłopców fundacji ks. Lubomirskiego postąpiła o tyle, że jak się dowiadujemy, Namiestnictwo przesłało w tych dniach polecenie odebrania od hr. Antoniego Potockich gruntów, przeznaczonych do Olszy za wypłaceniem sumy przeszło 13.000 złr., o zakupie natomiast innych gruntów, przeznaczonych pod zakład, nie zresztą nie słychać.

(P.S.) **Żółkiew 23. września.** Urządzony w ubiegłą niedzielę staraniem Wydziału Rady powiatowej żółkiewskiej, wielki festyn ludowy na dochód pogrzełowy powiatu żółkiewskiego, odbył się według ogłoszonego programu i sciągnął w dziedzinie zamkowy, odpowiednio ku temu przystrojony, mimo dość wietrznej w tym dniu aury, sporo publiczności, przeważnie miejscowej, od której za sam wstęp po 10 cnt. od osoby, wpłynęło do kasy około 150 złr. Dochód z loterii fantowej i przedstawienia teatralnego, na którem p. Gustaw Fiszcz przy szczerze nabitej obszernej sali kasyowej i największych hipochondryków pobudzał do śmiechu, przewyższył najsmielsze w tym względzie oczekiwania, gdyż po strąceniu znacznych wydatków, okazała się w rezultacie imponująca czysta kwota przeszło 500 złr. jako zasilek dla pogrzełowej. Wydziałowi Rady powiatowej żółkiewskiej, a zwłaszcza jej energicznemu prezesowi p. Mieczysławowi Mniszkowi i obywatelstwu okolicznej, które pospieszyło z cennymi fantami i znacniejszemi kwotami w gotówce należy się publiczne „Bóg zapłać!” za tak ochotne i hojne niesienie pomocy nawiedzonej klęską braci.

Oprócz miejscowego superiora ks. Tarczanina i proboszcza s Bojańca ks. Gruszkiewicza, nie było literalnie ani jednego parocha ruskiego.

Trzydziestoletni jubileusz Krynicy. W czasopiśmie *Krynica* czytamy: W roku przyszłym t. j. 1887, upływie 30 lat, od chwili zajęcia się Krynica władz krajowych i ludzi, którzy popchnęli Zakład zdrojowy na nowe tory. W roku bowiem 1856, w dniu 10go października, zebrała się komisja w Krynicy, której poroczono zbadać dokładnie stan ówczesnego Zakładu i poczynić wnioski, w celu po sżwieglenia go i zreorganizowania odpowiednio do ówczesnych wymogów kąpielnictwa. W skład tej komisji rządowej wchodził: dwaj profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego: dr. Józef Dietl i dr. Bryk, dalej: reprezentant właściciela Zakładu E. v. Pietsch i dyr. budownictwa dr. K. Kremer. Wzianakowana komisja, zebrała w Krynicy dnia 10. października 1856 r., uskuteczniła co następuje: 1) Skreśliła ówczesny stan rzeczy w Zakładzie. 2. Zaproponowała wszelkie urządzenia, jakie na najbliższą parę kąpielową (t. na rok 1857) za najpotrzebniejsze uważa. 3. Podała plan przyszłej i gruntownej reorganizacji całego Zakładu kąpielowego w Krynicy. — O ile wiemy, była to pierwsza komisja, która miała za zadanie, podanie środków, mających na celu podniesienie Zakładu przez gruntowną jego reorganizację. Komisja ta, chociaż zebrała była u schyłku 1856 roku, nie mogła nie projektować, aby się mogło wykonać zaraz tegoż roku, lecz poczyniła swoje wnioski na rok 1857 i lata następne. I rzeczywiście od roku 1857 datuje się ciągle wzrastający rozwój Zakładu kąpielowego. Słuszną więc jest rzeczą, iż rok 1857 bierzemy jako początek nowej ery rozkwitu Krynicy — jej właściwego rozwoju i zaopiekowania się nią tak władz rządowych, jak i meków nauki, miltujących kraj i szerszej publiczności. Od roku 1857, widzimy też ciągiły i wzrastający napływ kurujących się tutaj osób. — W roku więc 1857, będzie lat temu 30, odkąd wstąpił Zakład zdrojowy w Krynicy na nową drogę rozwoju, po której dotąd nieprzerwanie kroczy, a na jakiej przed rokiem 1857 nie był nigdy. Zdaje nam się przeto, iż słuszną byłoby rzeczą, aby Zakład święcił ten 30-letni jubileusz, uroczystość, aby go święcił, jeśli można, nie w ciemnym kółku, lecz aby światło to było światem ogólnem, bo Zakład dzisiejszy jest Zakładem narodowym, jest instytucją publiczną. Rucamy tutaj myśl, abyśmy się do tego obchodu, już w tym roku powoli przygotowali, a zamiennie ją w czyn w roku przyszłym. Byłoby więc może najlepiej, aby w tym jeszcze roku ukonstytuował się komitet jubileuszowy, któryby obmyślił program uroczystości i postarał się o środki w celu przeprowadzenia go, jakoteż aby w roku przyszłym ten program w całości przeprowadził. Nie chcemy tutaj podawać dokładnego i obszernego projektu święcenia tej uroczystości, gdyż to należałoby do wybranego komitetu jubileuszowego. Coby komitet ten uznał za stosowne do wykonania, toby się wykonało, a srodownamy się, iż wessliby dość ludzi nie tylko z kaja obywateli tutejszych, lecz także i osoby zajmujące wybitniejsze stanowiska w kraju. — Szczególnym zbiegiem okoliczności, w roku przyszłym ukonczony będzie prawdopodobnie nowy dom zdrojowy. Możemy liczyć na pewne, iż dom ten w miesiącu naprzykład sierpniu będzie ukonczony, tak dalece, iż możnaby — chociaż częściowo — otworzyć go dla publicznego użytku i wmurować tablicę pamiątkową. Możnaby więc i te oko-

liczność szczęśliwą, wciągnąć w program jubileuszu.

Pesz 22. września. W ostatnich 24 godzinach było tu 57 wypadków choroby, a 11 wypadków śmierci na cholere. W Wacowie skostatowano wczoraj pierwszy wypadek choroby na cholere. W Raab były trzy wypadki choroby, a dwa wypadki śmierci na cholere.

Artylerzysta francuscy pracują obecnie gorliwie nad wynalezieniem nowej broni, która by przewyższała pruskie karabiny ostatniej konstrukcji. Szkoła artyleryjaska przedłożyła ministrowi wojny dwa modele, mające się odznaczać lekkością i szybkością. Jak tylko nowa broń uzyska przyzwolenie p. Boulangera, rozpocznie fabryki rządowe przyspieszoną czynność. *Figaro* zapewnia, że minister może urobić na nowo całą plechotę w przeciągu sześciu miesięcy.

Spirytystka angielska, niejaka pani Siade, wierząca podobno szczerze w możność utrzymywania ścisłego stosunku z duchami i wierę te stwierdzająca szeregiem doświadczeń spirytystycznych, zapowiada przyjazd swój do Warszawy. Spirytystka wtajemniczona podobno tych, którzy wierzą w jej teorje, w sposoby zawarcia „zajomości” ze światem zasmiekiem. Spirytystka każe sobie jednak dobre płacić za swoje produkcje, produkując się zaś zwykłe na jeden raz tylko w obec 50 osób, pobierając od każdej z tych osób aż po 5 rubli opłaty. Pełnomocnik spirytystki bawi obecnie w Warszawie i szuka odpowiedniego lokalu dla zapowiadanych „seansów”.

Wilhelm Tegetthoff.

W miejscu, gdzie siedm ulic stolicy spływa się w jeden plac obszerny, u wejścia do czarnego Prateru, wznosi się posąg bohaterskiego admirała, którego nazwisko błyszczało niby jasna gwiazda w dniach zwątpienia i trwogi.

Na piedestale pomnika wypisano dwa słowa: Helgoland i Lissa — dwa słowa pełne treści... Bez względu na polityczny charakter walk z r. 1864 i 1866 zajmujemy się wielkim admirałem, który jako dzielny żołnierz, jako wytrawny wódz i twórca austriackiej marynarki — zasługuje na pamięć u potomnych. Urodzony w r. 1827, wstąpił r. 1840 do Akademii marynarki, ażeby, jak sam powiadał, zostać „austriackim Nelsonem”. Koledy mówili o nim, że jest ambitnym jak Cesarz, że kocha rodziców jak synowie rzymskiej kapłanki, a ojczyznę jak Deceusz. W dniu 21. lipca 1845 wstąpił jako kadet na pokład „Montecuccoli”, w dziewięć lat później jako porucznik dowodził „Elzbieta”. Dla marynarki nastąpiły lepsze czasy, odkąd komendę objął arcyksiążę Maksymilian; nieszczęśliwy ten książę, którego Tegetthoff uwielbiał, poznał się na młodym poruczniku i mianował go komendantem „Taurusa”.

W r. 1860 kapitan Tegetthoff dowodził statkiem „Radetzky” i aż do roku 1863 stał na wodach greckich w porcie Pireus, broniąc interesów handlu i poddanych monarchji przed ciętami rewolucji.

Po raz pierwszy zasłynął szeroko i daleko zwycięstwem helgolandskim, które wywalczył nad flotą dowodzoną przez Svansego w dniu 9. maja 1864... Mówiąc o tem zwycięstwie, nie możemy pominąć milczeniem innego późniejszego zdarzenia, które charakteryzuje człowieka.

W dwa lata później, korzystając z urlopu, udał się — podówczas już kontr-admirał i kawaler orderu żelaznej korony — w podróż do Nowego Jorku. Kiedy statkiem przepływał obok Helgolandu, jakiś młody pasażer, korzystając z pory obiadowej i pełnych szklanek wina, wznosił toast na cześć „najwaleczniejszego z pod Helgoland”. Towarzystwo kosmopolityczne było i zdziwione i oburzone niewczesnym toastem — wtem Tegetthoff powstał i rzekł: „Cieszyłbym się, gdyby ten szlachetny był w naszym gronie! Ale nie ma go tutaj. Przecież chętnie piję jego zdrowie: Niech żyje Commodore Svanseel!”.

Tegetthoff uzyskał tylu przyjaciół ilu miał współbiesiadników.

W roku 1866 nadeszły ciężkie dni próby. Jak bardzo zwątpienie w możliwości powodzenia dowodem tego postanowienie Ministerstwa wojny, które skazywało flotę na bezczynność pod ochroną dział w Pola. Cóż dziwnego! Flota włoska posiadała 12 pancerników i 21 dużych okrętów z 706 działami i 11.765 żageli, flota austriacka 7 pancerników 16 okrętów z 537 działami i 8164 ludzi. Flota włoska była wybornie opatrzona i wyćwiczona, flota austriacka ledwie w piełuchach. W Ministerstwie sądzone wole, że w stanie floty na otwarte morze znaczyłoby jej zgubę. Inaczej myślał Tegetthoff. Obliczył szanse, przedstawił swoje plany we Wiedniu, uzyskał swobodę działania a w dniu 20. lipca 1866 odniósł zwycięstwo pod Lisą, które zdumieniem przejęło świat cały. Trzy godziny starczyły na rozbiście włoskiej floty...

Cesarz telegraficznie dziękował wojownikowi i zamianował Tegetthoffa wice-admirałem zdołując równocześnie waleczną pierś znakiem komandorskiego krzyża orderu Marii Teresy. Cała monarchja czcila w nim zbawcę wódz Tegetthoffa, wówczas cesarz Meksyku, zaszczycił go serdecznym listem. Ozytując te pochlebne słowa, czyż spodziewał się zwycięzca z pod Lissy, że jemu to przypadnie w udziale popłynąć do Meksyku po zwłoki ofary Quere-taro i przynieść je do rodzinnej ziemi. Powiadać, że gdy niustraszony wódz stanął przy trumnie cesarza, nie potrafił zwyciężyć żalu i bólesci i upadł zlamany na martwe zwłoki. Odtąd, sył sławy pracował nad reorganizacją marynarki i stał się jej opiekunem duchem. Z dumą może dziś spoglądać monarchja na swoją siłę morską — z wiarę prowadzić ją do boju — gdyż jest ona dziełem człowieka, który w dziwną harmonję zlewał t orję z praktyką na korzyść i dla potęgi swej ojczyzny. I padł pod ciężarem pracy. W dniu 7. kwietnia 1871, straciła marynarka swego bohaterskiego wodza...

W rozkazie dziennym do floty pisał cesarz: „W zmarłym straciłem wiernego ofisera, państwo oplakuje w nim najzamożniejszego obywatela, marynarkę osierocił bohater, który prowadził ją do zwycięstwa i chwały, którego czyn ozdobił karty naszych dzieł...”

Po jego śmierci w roku 1871 zajął się gorliwie arcyksiążę Ludwik Wiktor sprawą pomnika, który dziś ukazał się oczom stolicy. Bliższe szczegóły znajdują czytelnicy w telegramach, poniżej dajemy szczegółowy opis posągu.

Na granitowym podkładzie wznosi się czworogranny postument z t. s. „Storingen Marmor”, a na nim z tegoż materiału, zwiężająca się nieco ku górze kolumna, w wysokości 72 stóp.

Po obu stronach postumentu mieszczą się

grupy, których główną postacią jest Nike, bogini zwycięstwa, w muszli, ciągnionej przez morskie potwory. Z prawej strony od widza Nike w postaci bojowej z włócznią i tarczą z lewej stoi sama bogini z wawrzynowym wieniec w dłoni. Z czterech zaś stron następujące napisy: „Lissa — 1866“, „Helgoland 1864“, „Wilhelm von Tegethoff“ i „Bohaterstwu zwycięzcy wdzięczni współobywatele“. Na postumencie wznosi się kolumna złożona z czterech olbrzymich odłamów, na której umieszczono z obu stron trzy pary złotych dziołów okrętowych, zdobna freskami i emblematami. U dołu zdobia kolumnę liście wawrzynu, u góry brązowe testony. Po nad tem wznosi się statua admirała, który zdaje się wyrażać rozkaz ogólnego ataku... Z obnażoną głową, ściskając silnie lewą dłoń szpadę, pochylony naprzód, trzyma w prawem rękę lunetę i wskazuje nią w stronę nieprzyjacielskiej floty. Szerokość jest charakterystyczna, gdyż wielki admirał nie używał zwykłej buławy, tylko dawał znaki lunetą. Statua jest 11 stop wysoka i waży 450 kilogramów, podstawa 24.000, kolumna 76.000 kilogramów. Nadto widać w statui 3.500, w dwa dolne dzioły okrętowe zaś 1.100 kilogramów, ażeby w ten sposób zapewnić jak najdokładniejszą równowagę.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Wiadomości osobiste. Pani Radwan otrzymała od Dyrekcji teatrów warszawskich zaproszenie na występy gościnne.

Repertuar teatralny. Dziś w piątek po raz pierwszy: „Wiolek i Wacek“.

Jutro w sobotę: „Maskota“ (trzynasty występ pani Adolfiny Zimajer).

Nowy obraz Matejki. Mistrz Matejko, chociaż jeszcze cierpiący i lekarsce zabronili mu pracy, wykonał jednak w tych dniach nowy historyczny szkic, na tle dziejów Ukrainy, który przedstawia ważną chwilę dziejową i jest już obecnie na wystawie w Sukiennicach w Krakowie w Towarzystwie Przyjaciół sztuki pięknych. Obraz Matejki przedstawia cerkiew w Perejasławiu, obraz Pana Jezusa przywieziony z Moskwy, przed którym płaczący hetman Kozaków Bohdan Chmielnicki wykonuje przysięgę Rosji. Posel rosyjski Buturlin daje mu buławę w imieniu cara; drugi posel Alferiew siedząc trzyma worki z rublami dla rozdania dostojnikom kozackim; inni płaszczy, ferezje, oszkapie i chorągwie trzymają dla wręczenia ich potem hetmanowi.

P. Florjański w Pradze. Opera Moniuszki „Halaka“ przedstawiona została dnia 22. bm. po raz drugi w narodowym teatrze w Pradze. Halka była pani Arklowa, Jontkiem zaś tenor naszej operetki, p. Florjański, który występował tam po raz pierwszy. *Politik i Hlas Naroda* wyrażają się o p. Florjańskim bardzo przychylnie, i — jak pisze sprawozdawca *Politik* — tenor nasz obok pani Arklowej, która była „królową wieczornych namiętności“ zbierał oklasków. Nadmieniam jednak reżyserskie uwagi, gdyż dochochoś spiew jego wskazywał tylko, że ma piękny, świeży głos i talent muzyczny. Pan Florjański — jak donosi *Hlas Naroda* — wystąpi drugi raz w „Aldzie“ jako Radames.

„Dzwonek Wielkopolski“. Pod powyższym napisem wychodził będzie w Poznaniu pismo ilustrowane tygodniowo, pod redakcją p. Tęczyńskiego, poświęcone nauce i oświeceniu ludowemu.

Angielska gazeta pt. Vienna Weekly News ma być wydawana w Wiedniu. Celem pisma jest zapoznanie publiczności ze swycjami angielskimi.

Ruch Stowarzyszeń.

Z Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ we Lwowie odbędzie się we środę dnia 13. października br. o godzinie 7. wieczorem, we własnej sali Towarzystwa przy ulicy Zimorowicza. — Na porządku dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Upoważnienie Wydziału do sprzedaży gruntu i ścian, należących do Towarzystwa.
3. Wybór prezesa i trzech członków Wydziału.

Wydział Towarzystwa zaprasza szan. członków do licznego udziału, a zarazem ogłasza, że w razie nieobecności się kompletu wymaganego pagrafem 30. statutu, odbędzie się nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z powyższym porządkiem dziennym we środę dnia 27. października br. o godzinie 7. wieczorem, bez względu na liczbę zebranych członków.

Rada miasta Lwowa.

Lwów 28. września. Przewodniczył wiceprezydent Mochacki, z powodu, że na porządku dziennym była sprawa płacy i emolumentów prezydenta miasta.

Rada uchwaliła 500 zł. na jazdę techników. Na sprzedaż reszty gruntu Weinroba niepotrzebnej dla rozszerzenia [ulicy Żółkiewskiej] będzie rozpisana licytacja od sumy 9000 zł., na rozszerzenie arestów miejskich pastanowione od pp. Sumperów za 15.600 złotych kupić część realności.

P. Boberski Władysław, inspektor okręgowy, który wyjechał do Tarnopola, obejmując dyrekturę Seminarium nauczycielskiego, pożegnał się serdecznie z Radą.

Straż ogniowa otrzyma 5 nowych beczkowozów.

Na posiedzeniu tajnym przyrzeczenie przyjęcia do gminy otrzymali pp. Stefan hrabia Szembek, Antoni Sierakowski, br. Barbara Łude i Jan S. Hück. Na pośledniej — także nauczycielki w szkole wydziałowej dostała prez. ntę panna Agn. Rehsam.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Galicyski akc. Bank hipoteczny. Napisadziennicy Rady nadzorczej Banku hipotecznego wczoraj odbytem, wybrany został do Rady nadzorczej w miejsce zmarłego s. p. dr. Marcellego Madyskiego, bankier tutejszy i właściciel dóbr p. Samuel Horowitz, zaś wiceprezesa Rady wybrany został dotychczasowy członek ojc. adwokat dr. Jan Czakowski.

Wiedeń 20. września. Na targ dzisiejszy spędzono 378 sztuk a mianowicie 1165 sztuk galic. b. b. 1370 sztuk węg. i 1395 niem.

Paszoce za gal. i buk. od 55— do 60—, prima — do 62—, pasz od — do — ztr., za węg. od 56— do 59—, prima 64— do —, za niem. od 57— do 63— prima od — do 65 za 100 kilo bitej wagi. Woły ga-

licyjskie, pasze paszoce od 48— do 54— ztr. za 100 kilo bitej wagi.

Targ był dość ożywiony, cena utrzymała się z przeszłego tygodnia.

Na targ dzisiejszy w Preszburgo spędzono bydła opasowego 1750 sztuk, a mianowicie 1523 węg., — gal. — serbskich i 227 niemieckich i — krów.

Paszoce za węg. od 57— do 61—, prima od 63 do — za gal. od — do —, prima —, za niem. od 60— do 62—, prima od — do 64—, za serbskie do — pasza od — do — ztr. za 100 kilo bitej wagi.

Targ był dość ożywiony, cena utrzymała się z przeszłego tygodnia.

Wiedeń 21. września. Na dzisiejszy targ dowieziono nierogacizny 1610 sztuk ciężkich bakonów, 2850 sztuk średnich bakonów i 3715 sztuk warchlaków.

Paszoce za ciężkie bakony ztr. 38— do 40— średnie 34— do 37—, warchlaki 30— do 40— za 100 kilo żywej wagi bez podatku.

A. Krzysztofowicz et Comp. Caffé Stierböck, albo Praterstrasse 78.

Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji, która też żadnej odpowiedzialności za nią nie przyjmuje.

NADESŁANE.

Ciągnięcie 1. Października
Główna wygrana
Złr. 200.000 w. a.
PROMESY
na
losy miasta Wiednia
sprzedaje po ztr. 3 za sztukę.
AUGUST SCHELLENBERG
DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
we Lwowie.
Losy oryginalne za gotówkę po kursie dziennym, także na spłaty miesięcznie po ztr. 10.

MATTONIEGO
GISSCHNIBLER
najbardziej
alkaliczna woda mineralna
SZCZAWIOWA
napój oszczędzający stołowy,
skuteczny bardzo na kaszel i choroby żołądka
Henryk Mattoni, Karlsbad i Wiedeń.

Jako pewną i korzystną lokację kapitału polecamy
4 1/2% Listy zastawne Banku Krajowego
5% galic. Obligacje komunalne
2009 posiadające gwarancję krajową 3
kupujemy i sprzedajemy po najlepszych warunkach
SOKAL i LILLEN
Dom bankowy i kantor wymiany.
Polecamy i prowizji wykonujemy bezwzględnie
bez doliczenia prowizji także za zaliczką.

Przegląd polityczny.

Lwów 24. września.

Zgodnie z naszymi informacjami pisze Re-

forma:
Ustąpienie hrabiego Badeniego z posady delegata Namiestnictwa w Krakowie i ze służby urzędowej w ogóle — jest już stanowczym, pomimo wszelkich przeciwnych poglądów, z jakimi jeszcze w tym miesiącu można się było spotkać. Co do następcy hrabiego Badeniego, to zdaje się być pewnym, iż będzie nim starosta Fedorowicz, za którym bardzo silnie wpływy działają w Wiedniu.

Ministrowie wspólni Kalnoky, Kallay i Bylandt-Rheidt, szef sekcji Ministerstwa spraw zagranicznych Szögenyi, komendant marynarki Sterneck, tudzież austriacki minister Taafe i Dunajewski udają się dzisiaj do Pesztu, gdzie w sobotę i niedzielę odbędzie się obrady nad przedłożeniami rządowymi, które mają być wniesione do Delegacji dla spraw wspólnych. W naradach wezmą także udział ministrowie węgierscy Tisza i Szapary. Uchwały powyższe w Peszcie będą przedłożone Radzie ministrów pod przewodnictwem cesarza i wtedy też będzie ostatecznie ustanowiony termin zwolnienia Delegacji dla spraw wspólnych.

Wiener Zeitung ogłasza ustawę o uzupełnieniu regulacji Adygi do ujścia Passery aż do Sacco.

Według doniesienia *Pol. Corr.* ma się niebawem zebrać rumuńsko-austriacka komisja, która ma ostatecznie załatwić liczne spory graniczne powstałe w ostatnich czasach na granicy siedmiogrodzkiej.

Kwestja przywołania niektórych zakonów w napowrót do Prus, będzie — jak się zdaje załatwiona według życzeń stronnictwa katolickiego. Najpierw ma być dozwolony powrót zakonowi Benedyktynów, który stał zdala od walki kulturalnej. Opactwo Beuron w księstwie Hohenzollern, dawna fundacja rodziny panującej Hohenzollernów, ma najpierw ująć dawnych zakonników. Do tego zakonu wstąpił — jak wiadomo — ks. Radziwiłł.

W warszawskich sferach sądowych krąży pogłoski, iż niezadługo przybędzie z Petersburga komisja wyznaczona z Ministerstwa sprawiedliwości wraz z ministrem Manasseinem. Zadaniem komisji będzie rewizja wszystkich instytucji sądowych, a przedewszystkiem Izby sądowej warszawskiej. Minister Manassein zawiaduje swą tezę rewizji dokonanej w sądownictwie wielkiego księstwa Finlandji, gdzie się dał poznać jako zawzięty rusyfikator, chociaż z pochodzenia jest Niemcem.

Już nie tylko inspirowane organa prasy rosyjskiej, lecz urzędowy *Pravdi. Wiest.* domaga się zakładania cerkiewno-parafialnych szkół w gubernji Kowieńskiej, gdyż widzi w nich wielką pomoc dla ogólnoparostwowych dążeń w tym kraju. „Starożytna rosyjska prowincja“, jak zwą Litwę, widocznie więc nie jest dotąd rosyjską, skoro rosyjskość szczepić trzeba.

W kołach dobrze zwykle poinformowanych, zapewnijają, że misja generała Kaulbarsa

w Bułgarii i główne jego działania skierowane będzie do zaprowadzenia w zakresie wojskowym *status quo ante*, to znaczy stanu rzeczy, jaki był przed rewolucją w Filipopolu. Zadanie to ma być o tyle ułatwione, że rejent i Rząd mają być skłonne przyjąć napowrót do armji bułgarskiej oficerów odwołanych zeszłego roku przez cara, stanowiąc są jednak przeciwne mianowaniu generała rosyjskiego ministrem wojny. W tym kierunku działać więc będzie generał Kaulbars, i nie ulega prawie wątpliwości, a przynajmniej według zapewnienia pórurzędowców — że cel swój osiągnie. W takim razie odnośność Rosji z całej sprawy i, tę korzyść, że wpływ jej ograniczony dawniej na wojska bułgarskie, rozciągnąłby się teraz także na wojska rumuńskie. Tem samem będzie Rosja bliżej Stambułu.

Ks. rejent bawarski ma w przyszłym miesiącu przybyć do Berlina dla odwiedzenia dworu.

Wbiew twierdzeniem *Berliner Tageblatt* konstatuje *Nord. Allg. Zig.*, iż również, jak hr. Herbert Bismark, tak także wszyscy jego poprzednicy w sekretarjacie stanu, a mianowicie Bülow cesarskim dekretem z 29. kwietnia 1878 roku, ks. Hohenlohe cesarskim dekretem z 30. kwietnia 1880 r. i hrabia Hatzfeld ces. dekretem z 3. lipca 1881 r. mieli sobie powierzone zastępstwo kanclerza państwa w zakresie urzędu spraw zagranicznych.

W dyplomacji niemieckiej mają zajęć w najbliższym czasie następujące zmiany: sekretarz ambasady hr. Arco-Valley w Petersburgu przychodzi jako generał konsul do Aleksandrii; w jego miejsce dostaje się do Petersburga radca legacji hr. Goltz, obecnie sekretarz ambasady w Wiedniu; do Wiednia jako pierwszy sekretarz ambasady przybywa hr. Montz; w Rzymie jego miejsce przy przebiegu poselstwem obejmie dotychczasowy drugi sekretarz ambasady; ksiądz Ratibor, dotychczas drugi sekretarz ambasady w Wiedniu został przeniesiony do Stambułu, a sekretarz legacji Czizszki i Boegendorff, obecnie współpracownicy w urzędzie spraw zagranicznych, zostali przeniesieni do Wiednia. Radca legacji baron Thielmann, pierwszy sekretarz ambasady w Stambule, przenosi się w najbliższym czasie na posadę generał konsula do Sofji. P. Saldern powraca z Sofji do Berlina i i wstępuje znowu do urzędu spraw zagranicznych.

Po zawiązaniu stosunków dyplomatycznych między Serbią a Bułgarią rozpoczął Rząd serbski rokowania w sprawie zawarcia traktatu handlowego z księstwem. W Sofji panuje przychylnie w tej mierze usposobienie.

Pisma rosyjskie wyrażają się bardzo ostro o odwiedzaniu ks. Edynburskiego w Stambule. *Pet. Wiadomości* sądzą, że w razie gdyby się udało Anglii narzucić Turcji swoje usługi, Rosja byłaby zmuszona zająć Bosfor.

Do *Presse* donoszą z Bukaresztu: W Krajowy wybuchły dnia 21. b. m. antysemito-socjalistyczne rozruchy. Tłum rabował domy izraelitów. Wojsko przywróciło porządek. Wielu wicherzyeli aresztowano.

Do *Neue fr. Presse* piszą z Sofji: Tutejsza agencja rosyjska otrzymała telegram donoszący, że Kaulbars przedłożył tu rosyjski ultimatum. Rząd bułgarski pokłada wielką nadzieję w stałości ludu.

Do *N. fr. Presse* donoszą z Petersburga: W sferach rządowych panuje zapatrywanie, że Rosja nie powinna stawiać własnego kandydata na tron bułgarski, ponieważ zachodzi obawa, iżby także przez wielkie Sobranie nie został przyjęty, ale że powinna Bułgarom pozostawić podczas wyboru księcia zupełną swobodę i ograniczyć się jedynie do odmówienia swego zatwierdzenia kandydatowi, któryby jej był nie na rękę.

Gazeta Rewelska donosi, że Rada Uniwersytetu dorpackiego jest zajęta obecnie wygotowaniem swego projektu na projektowane wprowadzenie do Uniwersytetu dorpackiego ogólnouniwersyteckiej ustawy. Rada „ma nadzieję“, że ustawa ta wprowadzona zostanie nie inaczej, jak z ważnymi zmianami.

Z Rewla, w Estlandji, donoszą, że z miasta tego wystąpił został etapem zagranicę introligator-cudzoziemiec, który w wolnych chwilach zajmował się rozpowszechnianiem szkodliwych teorii.

Petersburskie dzienniki odebrały telegram, że już przeszło od dwóch tygodni między Afganami a Badakhszanem (prowincja zależna od Afganistanu) toczy się w okolicach Fejzabadu zacięta walka. Emir afgański zamierza podbić Badakhszan pod zupełną swoją zależność. Angielskie wojsko skoncentrowało się pod Cztraj i zachowuje się neutralnie.

Republique Française winisuje Freycinetowi w podjęciu napowrót polityki Ferryego. Dawniej chcieliśmy — pisze organ paryski — bronić naszych interesów idąc razem z Anglią, dziś musimy zdobywać naprzód nasze prawa przeciw Anglii.

Republ. Franç. obawiając się, by zabieg Anglii w celu pozyskania Włoch nie odniosły skutku, daje w obszerniejszym artykule do zrozumienia, że Włochy mogą mieć we Francji dobrego sprzymierzeńcę i pisze dalej: „Włochy, będące już teraz potęgą kontynentalną, chcą jeszcze stać się potęgą morską. Mają one prawo upomnieć się o uznanie pewnych pretensyj na kontynencie, a na morzu zdobyć sobie wpływ prawotwórcy. Jeżeli do tego celu chcą iść same — wówczas pochodowi temu będziemy przypisywać się z żywością; jeżeli zaś czują potrzebę mieć sprzymierzeńcę, wówczas nie widzimy, by ich życzenia sprzeciwiały się w czemkolwiek naszym nadziejom.“

Admiralioja angielska dała rozkaz, aby przygotować z jak największym pospiechem wszystkie okręty pancerne i inne, jakie stoją na kotwicy w Chatham. Robotnicy, zajęci na okrętach, mają w razie potrzeby pracować na zmianę nawet w nocy. Flotylla torpedowa została również znacznie powiększona o kilka łodzi torpedowych pierwszej klasy, które dostarczyłyby fabryki, a admiralioja nakazała przygotować je do rychlejszego odpłynięcia na morze.

Kraży pogłoska, że Anglia ofiarowała sułtanowi 100 milionów za odstąpienie wyspy Krety.

Ze Stambułu donoszą, że przygotowania wojenne w Turcji nie ustają. W ostatnich dniach wysłano ponownie kilka pociągów wojskowych do granicy rumuńskiej. Oprócz tego wysłano kilka pociągów kolejowych z zasobami wojennymi do Adrianopola.

Wiadomości prywatne nadchodzące z Madrytu do Berlina każą się spodziewać bliskiego upadku Ministerstwa Sagasty i innych daleko idących konsekwencji politycznych nieudanej rewolucji. Stan zdrowia królowej wzbudza, mimo półurzędowych zaprzeczeń, wielkie obawy.

Z Madrytu donoszą, że śledztwo prowadzone przeciw insurgentom wykazuje, że rewolucja miała wybuchnąć dopiero 22. września i tylko skutkiem błędu pułku Gavilano wybuchła wcześniej. Skonstatowaniem jest również, że naczelnikiem powstańców był utaskany niedawno brygadier Villacampa.

Telegramy własne „Dziennika Polskiego“.

Kraków 24. września. Hrabia Kazimierz Badański wyjechał z Krakowa, a rzeczy wszystkie oddane zostały na dworzec celem przewozu do Jarosławia. Oddanie bióra w ręce następcy nastąpi w dniach najbliższych.

Komitet zajmujący się pomocą dla wygnañców z Prus, tak znakomicie prowadzony przez p. Konopkę, zostanie rozwiązany z dniem 1. listopada, gdyż w dniu tym według urzędowych wiadomości skończy się jego czynność.

(SB.) Rieka (Rumie) 24. września. Wczoraj wieczorem podczas silnej burzy, uderzył piorun w jeden z okrętów w tutejszym porcie, nalaodowany naftą. W jednej chwili cały statek stanął w płomieniach. Wśród ciemnej nocy w porcie i na wybrzeżu widno było, jak w dzień. Ratunek okrętu i załogi był utrudniony. Prawdopodobnie ogień pochłonął znaczniejszą ilość ludzi.

(OK.) Wiedeń 24. września. Dziś rano odbyło się odsłonięcie pomnika admirała Tegethoffa. Gdy płac był udekorowany. Na przedzie znajdował się pawilon cesarski, a naokoło siedm trybun. W uroczystości brały udział: jeneraleja, korpus oficerski, władze, reprezentanci rozmaitych korporacji i niezliczony tłum ludu. O godzinie 9. przybył cesarz, następujący tronu ucałowała go w rękę. Po oddaniu honorów wojskowych i odbytej inspekcji wojska, wygłosił przewodniczący komitetu pomnikowego, wiceadmirał Sterneck do cesarza przemowę, cesarz odczytał odpowiedź, poczem Sterneck oddał burmistrzowi Uhlowi pomnik. Na dany przez cesarza znak, odsłonił pomnik. Wojska prezentowały broń a cesarz salutował. Chór męski odśpiewał „Te Deum“ i kantatę. Uroczystości asystował kardynał Ganglbauer. Cesarz podał ramię następczyni tronu i w towarzystwie następcy tronu i świty oglądał pomnik i zaszczylił kilkoma słowy członków rodziny Tegethoffa. Przez ten czas oddało wojsko salwy karabinowe i działowe.

(OK.) Wiedeń 24. września. Według doniesień z Buda-Pesztu zachorował 50 osób na cholere, z tych zmarło 4, a między nimi i dwóch lekarzy.

Berlin 24. września. *Post* powiada, że Niemcy i Austria nie mogły inaczej postąpić w sprawie bułgarskiej w obec tego, że Porta przyrznie jest usposobiona dla Rosji. Gdyby oba mocarstwa były inaczej działały, byłoby tylko służyły sprawie angielskiej.

Mościska 24. września. Dziś o godzinie 3. rano zmarł w swej majątności w Rudnikach hr. Włodzimierz Borkowski. Zmarły był c. k. podkomorzym, kawalerem wielkiego krzyża orderu Franciszka Józefa i c. k. austr. orderu korony III. klasy, prezesem Rady nadzorczej lwowskiego Banku hipotecznego i prezydentem Rady zarządczej kolei Karola Ludwika.

Telegramy biura koresp.

Wiedeń 24. września. Odsłonięcie pomnika Tegethoffa odbyło się uroczyste według programu w obecności cesarza, pary cesarszewiczów, arcyks. Karola Ludwika, Wilhelma, Albrechta, Rainera, Ferdynanda, Ottona, Fryderyka, Karola Stefana, arcyksiężniczki Marii Teresy, Marii i Izabeli, wspólnych ministrów, gabinetu prezydenta, dygnitarzy dworskich i państwowych, ciała dyplomatycznego, reprezentantów miasta, obcych deputacji, towarzyszy broni Tegethoffa i tysięcznego tłumu ludu, który przyjął cesarza i parę cesarszewiczowską grzmiącymi okrzykami.

Wśród odgłosu hymnu austriackiego odbył cesarz przegląd wojsk, poczem udał się do namiotu cesarskiego, gdzie wiceadmirał Sterneck, jako prezes komitetu pomnikowego miał don przemowę, w której skreślił pokrótce dzieje powstania pomnika i zasługi Tegethoffa i zakończył ją temi słowy: Niechaj duch Tegethoffa świeci zawsze przykładem dzielnej armji Waszej Cesarskiej Mości w walce za cesarza i ojczyznę. Poczem wzniósł okrzyk na cześć cesarza, który zgromadzona publiczność z zapalem kilkakrotnie powtórzyła.

Cesarz odpowiedział na przemowę:

„Wyrażam przed kilku laty prośbę, o uczczenie pamięci przedewszystkiem zgasłego wiceadmirała Tegethoffa pomnikiem w moim stołecznym mieście uczynili moi brat arcyksiążę Ludwik Wiktor i zawiązany komitet zadość mojemu serdecznemu życzeniu; dla tego chętnie udzieliłem mojej zezwolenia i widzę teraz z zadowoleniem dzieło pomnika w tak godny sposób dokonany. Niechaj wszyscy, którzy się zażyli około wzniesienia pomnika, przyjmą moje podziękowanie. W pomniku tym: zawartem jest trwałe wspomnienie nie tylko epokowej działalności i wielkich zasług zgasłego wiceadmirała około mojej osoby i monarchji, ale także marynarki, której dzieje tak ściśle są związane z nazwiskiem Tegethoffa. Niechajże to nazwisko także na przyszłość zagrzewa do czynów pełnych poświęcenia. Liczę na to z ufnością!“

Po tej przemowie oddał Sterneck pomnik burmistrzowi w opiekę. Uhl zapewnił, że gmina zawsze dokładać będzie starań celem zachowania pomnika. Miasto Wiedeń dziękuje za hojny dar w pierwszym rzędzie cesarzowi, pod którego ochroną pomnik powstał, a następnie tym mężom, przez których współdziałanie miasto nową otrzymało odzobę. Teraz spada na rozkaz cesarza zasłona z napisem — pomnik sam został przed rozpoczęciem uroczystości odsłonięty — przyczem wojska prezentowały broń, a muzyki zaintonowały hymn ludowy. Po odpisaniu *Te Deum* przez chór męski udzielił kardynał Ganglbauer błogosławieństwa. Cesarz i arcyksiążęta, prowadzeni przez Sternecka, Kundmanna i Hasenauera, oglądali następnie szczegółowo pomnik, pokryty wieńcami. Na tem zakończono uroczystość. Przy odjeździe cesarza i pary cesarszewiczowskiej wznosiła ludność entuzjastyczne okrzyki.

Wiedeń 24. września. W procesie o oszustwo przeciw Hellerowi i Gruenbergowi potwierdzili przysięgli pytanie co do winy pierwszego jednogłośnie, drugiego 9 głosami. Heller skazany został na 7, Gruenberger na 2 lata ciężkiego więzienia.

Buda-Peszt 24. września. W Izbie posłów oświadcza Tisza, że życzy sobie przedewszystkiem po załatwieniu przedłożenia w sprawie Stowarzyszenia „Adria“ przeprowadzenia obrad nad związkiem cłowym i przywilejem bankowym. Termin zwolnienia Delegacji nie jest jeszcze wiadomym. Izba będzie zapewne obradowała do końca października. Hr. Apponyi interpeluje Rząd w sprawie bułgarskiej. W uzasadnieniu swej interpelacji zaznacza mowca, że i on zgadza się z ogólnym zapatrywaniem, że związek z Niemcami, najpotężniejszym jest środkiem do wznowienia wielko-mocarstwowej stanowiska Austro-Węgier. Mimo to przynależało, że ostatecznie wypadki, z których się okazało, że Niemcy popierają postępowanie Rosji na Bałkanie, mogą wywołać obawy. W samej interpelacji domaga się hr. Apponyi wyjaśnienia, czy minister prezydent użył przysługującego mu na podstawie konstytucji wpływu na kierunek spraw zewnętrznych, celem przeszkodzenia jednostronnemu rozszerzaniu potęgi jednego mocarstwa na półwyspie bałkańskim i czy zachowanie się Ministerstwa spraw zewnętrznych uważa za zgodne z tem, a zwłaszcza, czy da się z tem pogodzić zachowanie się Rosji w Bułgarii i krok podjęty przez Ministerstwo spraw zewnętrznych na rzecz اسپیکوów. W końcu pyta się interpelant, jakie zmiany zasły w przyrzemiu między Austrią a Niemcami, które popierają interes Rosji sprzeczne z interesami Austrii.

Następne posiedzenie jutro.

London 23. września. Doniesienie *Biura Reutersa* z Mandalazu: Kiedy wczoraj otwarto drzwi do publicznego zakładu dobroczynności, aby rozdzielić żywność między ludność zubożałą przez ostatnią powódź, wtedy tłumy biedaków rzuciły się ku drzwiom z taką siłą, że zadeptano osób 12, a zraniono 7. Wczoraj otrzymało wsparcie w żywności prawie 6000 osób.

London 24. września. Przy odsłonięciu portretu Beaconsfielda w „Klubie Beaconsfielda“ wyraził lord Idlesleigh zapatrywanie, że ogólna sytuacja bynajmniej nie jest chwalebna i że z całą ufnością należy się spodziewać przewyżnienia wszelkich trudności.

Sofja 24. września. Generał Kaulbars spodziewany jest tu w sobotę. Zapatrywanie co do powodzenia jego misji: są bard o podzielone. Stan obłożenia zostanie zniesiony dziesięć dni przed wyborami.

Stambuł 24. września. Sułtan przyjmował wczoraj popołudniu ks. Edynburskiego i ks. Jerzego w całodzienną audjencję i udzielił pierwszemu gwiazdę brylantową, drugiemu wielką wstęgę orderu Osmańskiego.

Madryt 24. września. Przywódcy powstania generał Villacampa i kapitan Gonzales zostali uwięzieni.

Wiadomości giełdowe.

Lwów d. 23. września. (Z listy handlowej). 1. akcje za sztuką: Kolei Karola Ludwika a 200 zł. 195.50 do 198—, Kolei Lwow-Czern. Jan. 235.50 do 238.50, Banku hipot. galic. 378— do 383—, Banku kred. gal. 315— do 320—, II. Listy zastawne na 100 str. wal. austr. Towarz. kred. gal. ziem. 5%, 101.40 do 102.40, Towarz. kred. gal. ziem. 4%, 98.10 do 97.10, Tow. kred. gal. ziem. 5%, 101.40 do 102.40, Tow. kred. gal. ziem. 4%, 98.50 do 94.50, Banku krajowego 4 1/2%, a. 96— do 97—, Banku hip. gal. 6%, 102.90 do 103.90, Banku hip. gal. 5%, 99.90 do 100.90, Banku hipot. gal. z 5%, prem. 102.50 do 103.50. III. Listy dłużne na 100 str. Galic. ukł. kred. wloś. (dawniej 6 1/2%) 3 1/2%, w a. w likwid. — do 54—, Gal. zakł. kred. wloś. (dawniej 5 1/2%) 2 1/2%, w a. w likwid. — do 50—, Ogóln. roln. kred. ukł. dla Gal. i Buk. 4 1/2%, w a. 1.15 — do —, IV. Oblig. za 100 str. indusmiacyn. galic. 5%, 104.50 do 105.50, Komunalne gal. Zakł. kredytowy wloś. (dawniej 6 1/2%) 3 1/2%, w a. w likwid. — do —, 3 1/2%, Oblig. komun. Banku krajowego I. emisji 97.75 do 100.75, Pożyczki krajow. z roku 1877 97.10 do 104.75, Pożyczki krajow. z roku 1878 96.50 do 96.50, Listy miasta Krakowa z roku 1870 do 1875, Lwów miast. Stanisławowa 38— do 32—, V. Menty Dukat holenderski 5.85 do 5.95, Dukat cesarski 5.90 do 6—, Napoleondor 9.91 do 10.02, Pół-imperjal rosyjski 10.25 do 10.35, Rubel rosyjski srebrny 1.54 do 1.64, Rubel rosyjski papierowy 1.20 do 1.32, 100 marek niemieckich 81.25 do 82—, Srebro na 100 str. — do — do 101 Kupony w srebrze na 100 str. — do —, Pierwsza z cyfor wszystkich pożyczek: „płaca“, druga „dajdaja“.

Wiedeń d. 24. września gosiała 10. min. 35 Akcje kredytowe 277—, Anglo-Austr. —, Akcje Banku Union 197.50, Kolei Karola Ludwika 198.25, Półdnie 1

Wielki wybór artykułów chirurgicznych

utrzymuje na składzie i poleca

JÓZEF HANKE we LWOWIE

Skład farb i handel materiałów pod „Czarnym Psem” Rynek liczba 38, we własnym domu.

2381 1-0

Koncesjonowana
Szkoła śpiewu solowego
IRENY LEWICKIEJ,
dyplomowanej śpiewaczki konserwatorium dresdeńskiego, uczeniwi **Levego i Precha** we Wiedniu, rozpoczyna drugi rok szkolenia 1 września b. r.
Warunki i programy nauki od 9 tej do 12 tej w południe, ul. Dominikańska 1. 11.
2319 4-12

Młodzieńcy otrzymują piątkę za roczną przy użyciu prawdziwego **BOBOKANTUM**. Cena zł. 1 i 1.50. **J. Grelch**, Bruna u. Depota. 2319 4-12

Feslawskie winogrona
kuracyjne.
Rozsyłam za pobraniem pocztowym lub po otrzymaniu gotówki, franco:
5 kil. kosz z feslawskimi winogronami kuracyjnymi... zł. 3-
5 kil. bez. (4 litr.) starego wina czerwonego feslawskiego... zł. 3-60
5 kil. bez. (4 litr.) tegorocznego moszczu feslawskiego... zł. 2-50
5 kil. bez. (4 litr.) tegorocznego najlepszego wina z jabłek... zł. 2-
A. KLEIN, Wien, Kärntnerstrasse 33. 2355 6-10

Specjalność.
Czeskie prześcieradła
4 łokcie długie, 2 1/2 łokcia szerokie:
Prześcieradło trwałe... zł. 1-25
Prześcieradło prawdziwe imitane... zł. 1-60
Prześcieradło cienkie... zł. 1-20
Wyśmienitość towarów naszych poręcza 2333 3-0
Skład fabryczny towarów lnianych i tkanych
M. Schönfeld & Comp.
I. Eisenasse Nr. 8, Prag (Böhmen).
Rozsyłka za pobraniem pocztowym.

Nowości
na sezon terazniejszy:
Kapelusze twarde i miękkie, **Surduty** do polowania i do konnej jazdy, **piędy, kocyki, rękawiczki** różnego gatunku, **krawaty** najnowszej fasonu, oraz
Bizuterie i towary galanteryjne w ogromnym wyborze, poleca
Magazyna la ville de Paris
3322 Plac Hallicki 1. 3. 9-10
Gabriel Stark.

GŁÓWNY SKŁAD
dla Galicji i Bukowiny
FORTEPIANÓW, PIANIN i ORGANÓW
pokojowych i kościelnych
LUDWIKA MARKA
we Lwowie, Rynek 1. 9, i
PIERWSZA KONCESJONOWANA
SZKOŁA MUZYCZNA
I. Nauka gry na fortepianie w 3. oddziale. II. Dla początkujących. III. Wyższy. IIII. Do wydoskonalenia gry. 2. Nauka śpiewu solowego. Ćwiczenia wspólne, koncerty, wieszory i popisy dorożne i półroczne, w imię dla ucznia i uczeni wszystkich oddziałów bezpłatnie. Prospekt i statuty otrzymać można w szkole. Dyrekcja pośredniczy w udzieleniu miejsc uczniom nauczycielkom.
Na raty miesięczne po 15 zł. sprzedaż fortepianów i pianin. Nowe klawirowe fortepiany pod gwarancją od 275 zł.
Wypożyczalnia od 5 zł. miesięcznie. Zamiana używanych instrumentów.
Jedyną zastępcę dla Galicji sławnych **organów amerykańskich.**

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Handel
KAROLA BABIADANA
2387 we Lwowie 4-0
poleca **franco** opalone do każdej stacji pocztowej w kraju
KAWY
5 kilo Bie... 8-40
5 kilo Santos... 6-80
5 kilo Colombe... 7-20
5 kilo Perle... 8-
5 kilo Laqualra... 8-80
5 kilo Caba wymienita... 9-20
5 kilo Ceylon drobna... 9-80
5 kilo Ceylon średnia... 10-
5 kilo Złoty Jawy najprzed. 10-40
5 kilo Ceylon parlowe... 10-80
5 kilo Mokki arabskiej... 9-80
Szczegółowa publiczność wybawczy sobie z powyższych gatunków kaw jeden gatunek, może przy taniej cenie wymienić i aromatyczną kawę mied, nie zwalając na różnej projekcji i obadacianie krajowe i zagraniczne.

Gorsety damskie „sans Rival“

a la Sirène nouveautés, prawdziwe parskie, z rogami, 28-30 ctm. długie, we wszystkich kolorach i objętościach kibel, w zapasie po zł. 3, 4, 5.
Gorsety klasowe czyli **pancerzowe**, z rogami, se skóry angielskiej, albo dreszku lisańskiego, siwe, białe, kremowe, po 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6 zł.
Gorsety dla panienek i Redresoury ściągające piersi, po zł. 2, 2.50, 3, 4.
Zamówienia według wzoru lub podania miary, nadesłaniają się pod gwarancją za elegancję fasonu.

Adres: 2326 20-0
Magasin Corsets de Paris,
Plac Hallicki nr. 15 w gmachu Banku hipotecznego.

Restauracja
z całym urządzeniem w **Hotelu Angielskim w Stanisławowie**
2386 zaraz do najęcia. 2-3

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Restauracja

z całym urządzeniem w **Hotelu Angielskim w Stanisławowie**
2386 zaraz do najęcia. 2-3

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

Swieże Winogrona

w pięknych 5-kilowych koszach z przykrytą, posyłam do każdej stacji, franco, po otrzymaniu zł. 1.80 (za 5 ct. omakowanym przekazem pocztowym). 2381 9-10
Emil Czibur in Jolsva (Ungarn).

PIERNIKI HIGIENICZNE
L. CZYNSKIEGO w Jarosławiu, usuwa obstrukcje, hemoroidy, dyspepsję, brak apetytu, nieśmiałość, zgagę, odbijanie, wzdęcia, kłopoty i t. p. co świadczy o najznakomitsi lekarze, tudzież olbrzymi szereg pacjentów uwołnionych od przewlekłych cierpień. Świadcstwo. Świadcze p. Czyńskiemu, że Jego „Pierniki higieniczne” miały w domu moim najlepsze rezultaty. **Gumiska p. Tarnów. Księżna z Lubomirskich Izabella Sanguszkowa.** Cena 20 ct. Do nabycia we wszystkich handlach i aptekach.

Winogrona lecznicze

z Baden i Yöslau
słodkie i dojrzale, po zł. 2 60 kosz 5 kilogram., franco do każdej stacji za pobraniem pocztowym

Antoni Riess,

Badea pod Wiednem. 2328 6-0

KAWY

posyłam jak prawdziwe i nieprawdziwe „SYRIUSZE”
poł kilo po 75 i 80 ent.
poleca 2092 109-0

HANDEL KORZENNY

ST. WOJCIECHOWSKIEGO
róg ulicy Choraśczyzny.

Starz. lekarza sztab. Dra Müllera

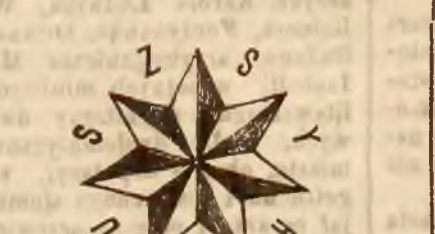
Iniekcja z Miraculo
i pigułek leczy bez niebezpieczeństwa i bez bólu każdy upływ z rury pecherzowej, wyprza (biały upływ) w kilku dniach, nawet w wypadkach zastrzały, bez złych następstw. — Cena 1 zł. 60 ct., pocztą 25 ct. więcej.

Oslabieni

wskutek częstych grzechów miłości, onanji (samogwałtu), wstrząśnienia nerw itp. zostają radykalnie wyleczeni w krótkim czasie sławnymi w całym świecie starz. lekarza sztabow. dra Müllera preparatami z Miraculo, pod gwarancją. Cena 3 zł. 10 ct., pocztą 25 ct. więcej.
Wyłączył wyrób i główny skład w aptece pod św. Grzegorzem Wiedeń V. Wimmergasse 33, dokąd też wszystkie pisemne zamówienia stosować należy. — Skład we Lwowie w aptece p. Mikolascha. 2391 1-10 a

SKŁAD KAWY

ARTURA KOŚCICKIEGO
pod godłem

we Lwowie, Choraśczyzna 1. 22
poleca dobrą i wydatną kawę spradowaną wprost od producentów
Kosztuje we Lwowie
1 kilo złr. 4-50 ctm. i złr. 1-60 ctm.
Na prowincji
4 1/2 kilo złr. 7-70 ctm. i złr. 8-20 ctm.
franco. 1996 46-0
Co miesiąca świeży transport.

DRZEWO

opałowe bukowe
zdrowe i suche w stosach czteromiatowych dobrze układanych nabrę można każdego czasu w składzie pierwszej galicyjskiej spółki importu węgla kamiennego we Lwowie.

Zamówienia na takowe przyjmują się codziennie w kantorece powyższej spółki ulica Sykatuska 1. 19. 2276 10-0

PLASTER THAPSA

PP. LEPEONIEL-REDOULLEAU
KTÓRY SA JEGO WYNALEZCAMI

Wypróbowany i upoważniony do wprowadzania na terytorium Cesarstwa przez Departament Medyczny w Petersburgu.

Plaster ten leczy Katar, Kaszle, zapalenie dyshawek, stna i opłucnej, bóle reumatyczne, olerpienia kręgu pa. cierzowego, etc., etc.

Jest to mako ulity środek z powodu pomysłnych aktów, jakie sprawia i dlatego jest często podrabiany i uśladowany.

Dla uniknięcia przypadków przypisywania swym sążniam z całą słusnością lekownictwom mającym między sobą podobieństwo, wymagają należy na każdym plastrze aby się znajdowały podpisy.

Do nabycia we Lwowie w aptekach p. Mikolascha, Wiewiórskiego, Kryżanowskiego, Ruckera, Beisera etc.; w Krakowie w aptekach p. Redyka, Wiszniewskiego, Traczyńskiego i we wszystkich aptekach.

2112 4-30

Ces. król. uprzyw. **GALICYJSKI AKCYJNY BANK HIPOTECZNY**
kupuje i sprzedaje
wszystkie papiery wartościowe i monety
po kursie dziennym.
Zlecenia z prowincji wykonuje się bez prowizji odwrotną pocztą. 2071 32-0

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowych prawdziwych francuskich bardzo delikatne, tuzin 1-20, 2-40, 3, 4 i 6 złr.
Damska nowość prezerwatywy, sztuka 2 złr. Gąbki angielskie, tuzin 3 złr.
poleca

MARCIN MÜLLER

we Lwowie, ulica Hallicka 1. 17. 2011 69-0
Główny skład kapeluszy i obuwia filcowego.

Najprzedniejsze kuracyjne

WINOGRONA FESLAWSKIE

w koszykach po 4, 5 do 6 kilowch najstaranniej opakowane, codziennie świeże rozsyła najtaniej handel
St. Markiewicz we Lwowie Rynek 1. 42. 1988 7-0

R. GEBURTH,

c. k. nadw. maszynista,
Wien, VII. Kaiserstrasse Nr. 71.
PIECE REGULATORY
(Regulir-Füll-Oefen),
Piece podpałowe, kuchnie, Opalacze centralne, Aparaty do suszenia i do suszarń.
Wzory bezpłatnie. 2350 7-0
Skład we Lwowie u Jana Schumanna.

Najmodniejsze naszyjniki damskie paciorkowe, Tiule, Krepy, Gazy, Falbanki na szyje, Rękawiczki różnego rodzaju, Gorsety parskie, Chusteczki do nosa niciane i jedwabne od 10 ct.
Kapelusze, Koszule, Kołnierzyki, Mankiety, Krawaty angielskie, Laski, parasole, Płaszcz gumowe, Skarpetki, Pończochy, Bieliznę letnią systemu prof. Jaegera.
Przybory toaletowe, Szczotki, Grzebienie, Perfumery itp. Ceraty na meble, stoły, podłogi i na prześcieradła.
Kufry do podróży, Torby z przyborami, Paski do pleców. Przybory myślowe, koce, chodniki, dywany, derki na konie, chusteczki do nosa, bieliznę, obuwie, torby szkolne i lampy Dittmara.

handel towarów galanteryjnych i norymberskich

JANA KREMPY w JAROSŁAWIU.
Zamówienia zamiejscowe skutecznie odwrotną pocztą nie licząc kosztów opakowania. 2073 32-0

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowaniem i rouses, prawdziwe francuskie, bardzo delikatne, nadzwyczaj praktyczne, jakoteż gumowe, od zł. 1-5 za tuzin. Gąbki delikatne francuskie po zł. 2- angielskie po zł. 3 za tuzin, rozsyła pod dyskrecją za pobraniem 2019 28-0

JÓZEF HANKE we LWOWIE,

Rynek 1. 38, we własnym domu.

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowaniem i rouses, prawdziwe francuskie, bardzo delikatne, nadzwyczaj praktyczne, jakoteż gumowe, od zł. 1-5 za tuzin. Gąbki delikatne francuskie po zł. 2- angielskie po zł. 3 za tuzin, rozsyła pod dyskrecją za pobraniem 2019 28-0

JÓZEF HANKE we LWOWIE,

Rynek 1. 38, we własnym domu.

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowaniem i rouses, prawdziwe francuskie, bardzo delikatne, nadzwyczaj praktyczne, jakoteż gumowe, od zł. 1-5 za tuzin. Gąbki delikatne francuskie po zł. 2- angielskie po zł. 3 za tuzin, rozsyła pod dyskrecją za pobraniem 2019 28-0

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowaniem i rouses, prawdziwe francuskie, bardzo delikatne, nadzwyczaj praktyczne, jakoteż gumowe, od zł. 1-5 za tuzin. Gąbki delikatne francuskie po zł. 2- angielskie po zł. 3 za tuzin, rozsyła pod dyskrecją za pobraniem 2019 28-0

Nowość w zakresie prezerwatywy

z pecherzy rybich i gumowaniem i rouses, prawdziwe francuskie, bardzo delikatne, nadzwyczaj praktyczne, jakoteż gumowe, od zł. 1-5 za tuzin. Gąbki delikatne francuskie po zł. 2- angielskie po zł. 3 za tuzin, rozsyła pod dyskrecją za pobraniem 2019 28-0

Sucharki Higieniczne

z piekarni
MARCINA CZYZEKA
we Lwowie.

Podług wyrobu zagranicznego Starka, które usuwają wszelkie choroby, jako środek polepszający lekkie trawienie, łagodnie wypróżniające u osób na zastój w organach brzośnych, usuwa hemoroidy, obstrukcje, brak apetytu, niemię, wzdęcia, odbijanie, podniecają apetyt.

Do nabycia w sklepie własnym w Ryńku, gdzie również można dostać chleb Grahama.

Na żądania wysłać do domów jako też na prowincję 60 sztuk sucharków za 1 złr.

Ponieważ odbyłem kilkuletnią rątkę zagranicą i nabyłem potrzebnych wiadomości w tym zawodzie, czuję się przeto ośmielonym wszelkim najwybredniejszym wymaganiom zadość uczynić, polecając się przytem łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności. 2306 13-0

Mydła Medyczne

MAXA FANTY
Apteka pod Jednorozcoem
w Pradze Czeskiej
wypróbowane i polecane przez lekarzy.

Fanty mydła ientyolowe na czerwoność twarzy, nosy Burundzkie (Rosacea, Acne) liszaje swędzące. Cena 75 ct. **Fanty mydło Neapolitańskie (mydło merkurjuszowe)** na syfilis i pasydyty 1/4 sztuki 25 ct., 1 sztuka 90 ct. **Fanty mydło na gościec i reumatyzm** o skuteczności pewnej, wypróbowanej i szybkiej. Cena 1 złr. **Mydło smołowe** na świerzb, łupież, pocenie nóg itd. 35 ct. **Mydło glicerynowo-smołowe** łagodniejsze, dla dam i dzieci 35 ct. **Mydło karbolowe**, desinfekcyjne po 35 ct. **Mydło starczone** na węgry, trądy, pieg i wyrzuty skórne 35 ct. **Mydło starczone** na węgry, trądy, pieg i wyrzuty skórne 35 ct. **Mydło żółtkowe** na łupież i do upiększenia cery 35 ct. **Mydło żółtkowe** do zachowania porostu włosów 35 ct. **Mydło żółtkowe** oddziałujące na orzeźwienie systemu nerwowego 35 ct. **Mydło glicerynowe** najdelikatniejsze, mydło toaletowe 25 ct. **Mydło żywiczne** na chropowatość skóry